

Čekání na býky Vedle nás nervózně přešlapuje americký teenager, je tu i pár dívek a také jeden chytrák v žabkách. Španělé pokušují a rolují noviny, kterými poplácají býka na důkaz odvahy.

► Takže po krátkém prospání v parčíku u auta se trochu rozlámaní šouráme skutečně zlatý hřeb výletu. Vzhledem k únavě se faktor strachu a odpovědnosti choulí kdesi v koutku mozku, uzurpován velkým očekáváním. Naštěstí. Bez problémů prokličkujeme kolem býčí arény a s patričnou důležitostí se protahujeme špalírem lidí čekajících už v tuhle hodinu u bariér, které pořadatelé teprve montují.

Ale i uvnitř zátaras se tvoří hloučky. A tak si znovu, asi podesáté, procházíme trasu a zvažujeme, kde bude start nevyhodnější. Běžet celou trať, tedy oněch magických 825 metrů před býky, je holý nesmysl. Stádo je totiž podstatně rychlejší a strategie se tak zužuje na kalkul, v jakém místě nás běžící býci minou. Po pravdě, tušili jsme, že je to úplně jedno, když se totiž dav rozběhne a lidé se tlačí kupředu, je těžké cokoli ovlivnit.

Vedle nás nervózně přešlapuje americký teenager, je tu dokonce pár dívek a také jeden chytrák v žabkách – těžko uvěřit. Španělé vypadají svěže, pokušují a rolují noviny, kterými poplácají býka na důkaz odvahy.

Dveře všech domů musí být zamčené, finišuje stavba metr osmdesát vysokých zábran tam, kde se ulice otevírají do prostoru. Je zakázáno se zastavovat, držet se nebo lézt na bariéru. Hlásí to i místní tlampače v několika jazycích, ale jsou špatně slyšet, málokdo jim rozumí a nikdo jim nevěnuje pozornost.

Za zátarasy se mezitím shromáždili policisté a záchranáři. Hlídky odhání lidi z bariér, aby předešla zraněním, a běžcům neustále zdůrazňuje: „Musíte

běžet, pokud chcete stát, rychle odejděte, je to nebezpečné.“ ... další povzbuzení.

Bylo to o fous

Vně hrazení se diváci tlačí v několika řadách. Jeden muž leze na strom, na kterém se pár minut drží, než bezmocně klouže zpátky na zem. Na telefonní budce se tísni trojice čumilů, další mladík se vydrápal na semafor. Policie vše toleruje.

Je za pět minut osm a ve vzduchu je cítit napětí. Diváci se tlačí na záda těch, kteří přišli před nimi, a snaží se zahlédnout alespoň něco z krátké podívané. Celá show trvá obvykle kolem tří minut.

Většina tuší, co čeká. Pokud by nenastaly komplikace a odehrál se takzvaný „čistý běh“, býci by se ve skupině proftili uličkami obklopeni davem a po krátké, lehce se svažující cestě by zaběhli do arény pro býčí zápasy. Za nimi by pak doklusali za ovací diváků účastníci encierra. To je však ta méně zábavná a méně pravděpodobná varianta. I náš běh má nakonec jiný scénář.

V 8.00 zazní první signál, že brány byly otevřeny, a vzápětí druhý značící, že šest býků doprovázených volky je na trati.

Dav se dává do pohybu, policisté nemilosrdně odhánějí běžce od plotu a nutí je k běhu. Každý se snaží zvolit trasu tak, aby pokud možno nepřekřížil cestu ostatním a vyhnul se pádům.

Pak to přijde. Stádo obrovských býků se řítí kolem, všichni v panice uhýbají na strany a tisknou se na ostatní. Ti, kteří upadli, se choulí na kraji ulice a rukama si chrání hlavu.

Probíháme náměstím s radnicí, pak ulička zahne ostře vpravo

4X FOTO: RUDOLF KOVÁŘ

ZÁBAVA

Korida je ve Španělsku tradiční zába- vou pro mladé i staré. Dotknout se z koně býko- vy hlavy loktem je jedním z nej- nebezpečnějších kousků, které lidé ocení hlasi- tým: „Olééé!“

a na kluzké dlažbě přicházejí problémy. Jeden z běžců v zatáčce sotva 30 metrů před námi upadne. Býk za ním padá na něj. Nastává panika. Býk, který ztratí kontakt se stádem, totiž zmateně pobíhá na všechny strany a snaží se prorazit si cestu davem.

Další z běžců, který se ocitá v dosahu býčích rohů, končí vysoko ve vzduchu, náhončí se červenými šátky snaží býka od nebožáka odlákat a rozběhnout ho opět správným směrem. To se zdaří, ale zmatený býk s rozběhem nabere celým rohem jednoho z volků. Naštěstí se objevuje trojice býčků, vypuštěných později právě za účelem „posbírání“ býčích odpadků. Výsledná skupinka tak dobíhá společně za řevu běžců i diváků do arény.

Napětí opadá. Vyklusáváme zbytek již bezpečné trati a vychutnáváme si nadšení diváků. A gratulujeme si k přežití. Je 8 hodin 4 minuty. Adrenalin mám vyplavený na pár týdnů dopředu.

Snídaně v jedné z kaváren je opravdu zasloužená. Běží tu záznam z dnešního běhu, pěťice komentátorů ve studiu rozebírá detaily: kdo býky plácal rukou, kdo jim křížil cestu. Zpomaleně znovu a znovu ukazují býci i lidské pády a ohromnou sílu, se kterou býk odhazuje lidské překážky z cesty. Dnešní bilance je pět zraněných a dva propíchnutí běžci. Až do závěrečného dne fiesty šlo o nejčernější statistiku letošního San Fermín. Jen závěrečný běh ji překonal sedmi zraněnými a čtyřmi nabodnutými...

Naše taktika se ukázala jako nedokonalá o několik dní později, když si v místě našeho kontaktu s býky zvířte, které upadlo, osklivě pohrálo s jedním z běžců.

Shodujeme se – běh se nedá naplánovat. A ačkoli jde o nádhernou životní zkušenost, v nejbližší době ji neplánujeme opakovat.

San Fermín je samozřejmě mnohem víc než jen slavný Bull Run, běh býků. Ale Hemingway měl pravdu, bez něj by to nebylo ono.

Encierro Běh s býky

Tradičními běhy před býky je proslulá především severošpanělská Pamplona, kde se konají v době svátku svatého Fermína už od roku 1591. Šlo totiž o nejjednodušší způsob, jak dostat býky do ohrady, kde se konaly býčí zápasy.

Úřady se sice snažily tomuto způsobu zabránit, ale podlehly tlaku a v roce 1876 běh před býky povolily. Od roku 1911, kdy se začaly vést záznamy, přišlo o život 15 lidí.

Původně náboženský svátek patrona baskické provincie Navarra, jehož počátky sahají až do 13. století, se každoročně koná od 6. do 14. července a během času se proměnil v obrovskou oslavu světských požitků.

V průběhu této devítidenní fiesty se běh odvážlivců před býky zvaný encierro koná osmkrát, kromě dne zahájení každý den, a účastní se ho tisíce lidí.

Pamplonským běhům udělal po celém světě největší reklamou Ernest Hemingway svým románem Fiesta.